

Trg dela dviguje rast zasebne potrošnje

Tveganja glede prihodnjih gospodarskih obetov so se sicer povečala (italijanske javne finance, trgovinske vojne, ekonomski nacionalizem, brexit), a se bo nekoliko počasnejša rast v območju evra nadaljevala.

Darja Močnik, Analitika GZS

Zmerna rast v območju evra

V EU se aktivnost upočasnjuje hitreje od pričakovanj. Inštituti AIECE (združenje neodvisnih institucij, kamor je aktivno vključena tudi Analitika GZS) pričakujejo, da bo rast v območju evra v 2019 dosegla 1,7 %. Nižja rast je delno posledica slabše dinamike zasebne potrošnje, ki je kljub rasti razpoložljivega dohodka prebivalstva nekoliko bolj zadržana. Kazalniki zaupanja podjetij in potrošnikov so se glede na začetek leta oslabili, kar odraža povečanje negotovosti glede prihodnosti. Razmere na trgu dela se izboljšujejo, pogoji financiranja so še vedno ugodni. Kazalniki zaupanja trenutno slabijo, a ostajajo na zgodovinsko visoki ravni, kar kaže na nadaljevanje rasti območja evra. Evropske države morajo zmanjšati svoj primanjkljaj in javni dolg. Francija, Portugalska, Italija, Slovenija, Belgija so vse po vrsti prejele opozorila Evropske komisije zaradi kršitev zavez Pakta stabilnosti. Javne finance se oddaljujejo od načrtovanih ciljev, ki jih predvidevajo izračuni o proizvodni vrzeli. Aktualne rasti davčnih prilivov bi morale države v večji meri usmeriti v zniževanje javnofinančnih primanjkljajev ali pa v višanje presežkov.

Zasebna potrošnja bo porasla

Pričakuje se, da bo v 2019 domače povpraševanje eden najpomembnejših dejavnikov rasti v evropskih državah, v podobnem obsegu kot leta 2018. Izboljšano stanje na trgu dela naj bi povečalo kupno moč in s tem zasebno porabo. Na drugi strani pa bo višja inflacija (predvsem zaradi energentov) omejila sposobnost gospodinjstev za višanje porabe. Zasebna potrošnja območja evra naj bi porasla za 1,6 %.

Izboljševanje na trgu dela

Stopnja brezposelnosti v območju evra se od leta 2013 nenehno zmanjšuje. Stopnja brezposelnosti v območju evra naj bi v 2019 dosegla 7,9 %, kar je blizu ravnotežni stopnji brezposelnosti 7,4 %. V Grčiji, Italiji in Španiji je trenutno še vedno višja od strukturne ravni. Skoraj vse evropske države imajo težave pri iskanju novih zaposlenih, predvsem Nemčija, Madžarska in Slovenija. Zadnja študija SAFE, ki jo je opravila ECB, kaže, da je »razpoložljivost usposobljenega osebja ali izkušenih menedžerjev« postala pereč problem za podjetja v območju evra.

Kakšne reforme se lahko pričakujejo na trgu dela?

V Grčiji in v Nemčiji lahko pride do zvišanja minimalne plače, zaradi česar bi trg dela postal bolj živahen. Na Madžarskem vlada poskuša olajšati zaposlovanje delavcev pod 25 let, starejših od 55 let in upokojenec, ki so pripravljene delati, ter vključevanje delavcev iz javne sheme na zasebni trg dela. Na Finskem zmanjšujejo trajanje ugodnosti brezposelnih in poskušajo povečati iskanje zaposlitve brezposelnih. Na Nizozemskem so zmanjšali obdavčitev dohodnine in prispevke za socialno varnost za delodajalce ter povečali davke na porabo (na električno energijo, tobak, plin, gazirane pijače, alkohol). V Švici vlada daje prednost lokalnim državljanom za ponudbo zaposlitve v sektorjih z nadpovprečno brezposelnostjo. Na Švedskem spreminjajo subvencionirane programe zaposlovanja ter povečujejo število študijskih mest v poklicnem izobraževanju odraslih. gg

Domače povpraševanje bo eden najpomembnejših dejavnikov rasti v evropskih državah.

Skoraj vse evropske države imajo težave pri iskanju novih zaposlenih.